

ผลการเรียนรู้โครงการจิตสำนึกสาธารณะของนักศึกษาพยาบาล

มหาวิทยาลัยคริสเตียน

Learning Outcome of the Public Mind Project Toward Nursing

Students at Christian University of Thailand

ดร. เสาวนีย์ กานต์เดชารักษ์*

บทคัดย่อ

จิตสำนึกสาธารณะเป็นการตระหนักรู้และคำนึงถึงการมีส่วนร่วมในการทำประโยชน์เพื่อสังคม จิตสำนึกสาธารณะเป็นจริยธรรมด้านวินัยที่สำคัญระดับบุคคลที่จะมีผลต่อความเข้มแข็งและเกิดการพัฒนาด้านระดับครอบครัว ชุมชน และระดับชาติ เพราะประเทศชาติจะเข้มแข็งเกิดความมั่นคงและมีการพัฒนาอย่างยั่งยืน จำเป็นต้องอาศัยความมีวินัยของบุคคลในครอบครัวและชุมชน โดยเฉพาะอย่างยิ่งการมีจิตสำนึกสาธารณะที่บุคคลทุกคนจะทำประโยชน์ให้กับส่วนรวม ไม่มีความเห็นแก่ตัว ไม่เห็นแก่ประโยชน์ส่วนตน และกลุ่มของตน แต่พร้อมที่จะเสียสละเพื่อผู้อื่น

การสร้างจิตสำนึกสาธารณะจำเป็นจะต้องปลูกฝังตั้งแต่เด็กซึ่งเป็นความรับผิดชอบของครอบครัว โรงเรียน มหาวิทยาลัย องค์การศาสนา และภาครัฐ ฯลฯ ที่จะต้องดำเนินการเพื่อร่วมกันพัฒนาเด็กในวันนี้ให้เป็นผู้ใหญ่ที่มีจิตสำนึกสาธารณะในอนาคต อย่างไรก็ตาม ในช่วงวัยเด็กและวัยรุ่น เป็นวัยที่ใช้เวลาในการศึกษาเป็นส่วนใหญ่ สถานศึกษาจึงจำเป็นต้องเป็นสถาบันหลักในการปลูกฝังคุณธรรมและจริยธรรมในการมีจิตสำนึก

สาธารณะให้กับนักศึกษาทุกคน การปลูกฝังนักศึกษาให้มีจิตสำนึกสาธารณะวิธีการหนึ่งที่สำคัญคือวิธีการสอนด้วยโครงการ เพราะเป็นการมอบหมายงานกลุ่มให้นักศึกษาได้ร่วมกันจัดทำโครงการจิตสำนึกสาธารณะที่เป็นประโยชน์กับชุมชนหรือสังคม การจัดทำโครงการของนักศึกษาช่วยให้เกิดการเรียนรู้ เกิดประสบการณ์จากการทำโครงการ ซึ่งเป็นการเรียนรู้จากการกระทำ (Learning by doing) อันจะมีประสิทธิผลต่อการเรียนรู้จากโครงการจิตสำนึกสาธารณะ ดังนั้นการปลูกฝังจริยธรรมและจรรยาบรรณของวิชาชีพโดยการเรียนรู้จิตสำนึกสาธารณะของนักศึกษาพยาบาลจึงเป็นสิ่งจำเป็นและควรกระทำอย่างยิ่ง เพื่อปลูกฝังคุณลักษณะของวิชาชีพ ในด้านการเสียสละให้เกิดกับนักศึกษาพยาบาล เพราะวิชาชีพการพยาบาลเป็นงานบริการที่ต้องคำนึงถึงผู้อื่น หรือผู้ใช้บริการเป็นหลัก ซึ่งการปลูกฝังการมีจิตสำนึกสาธารณะ จึงเป็นการเริ่มต้นของวิชาชีพการพยาบาลที่มีเป้าหมายที่ชัดเจนในการปลูกฝังจรรยาบรรณของวิชาชีพที่มีคุณค่าและเป็นประโยชน์ต่อสังคมอย่างยั่งยืน

* รองอธิการบดี มหาวิทยาลัยคริสเตียน

Abstract

The Public Mind can be described as the awareness and knowing participation in making contribution to community. Being the Public Mind is the crucial disciplinary ethical for the on who can be developed to strengthen and sustain level to family, community, and countries. Having sustainable development in country, it is necessity to have well-disciplined practices inside the family then the community. Particularly, being a Public Mind, should be participating in making a worthy contribution in community rather than for oneself.

Cultivating ethical and morality early as possible considered important. It was suggested that Public Mind needs to be taught in children by their parents, and/of teachers at school for a strong push towards their public awareness in the future especially when the young children and teenagers spend their time for their education at school. Using the

Project Based Learning is the effective way to train students to have a Public Mind to community. Regarding Project-Based Learning the students were assigned to carry out a group work project on their Public Mind towards the community they were assigned to work. The Project-Based Learning by students can be helped them learn from emerging experience to the real life which is called 'Learning by Doing' and that would be the productive way of learning. As well as having the students of nursing practices in the Public Mind learning for their professional ethics, can be very potential in terms of developing their characteristics of nursing professions since their work base on the care user or patients. Therefore, having pushed the Public Mind in students' nursing professions at school would be a clear goal in developing students in values and sustainability in their community.

บทนำ

มหาวิทยาลัยคริสเตียนเป็นสถาบันอุดมศึกษาในสังกัดมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทยซึ่งเป็นองค์กรไม่มุ่งแสวงกำไร โดยมีเป้าประสงค์เพื่อแสดงความรัก ความเชื่อ และความศรัทธาในองค์พระผู้เป็นเจ้า ที่ทรงสอนให้มนุษย์รักและรับใช้ซึ่งกันและกัน เพื่อสันติสุขของมวลมนุษยชาติ มหาวิทยาลัยคริสเตียนเน้นการผลิตบัณฑิตที่ยึดมั่นในคุณธรรม จริยธรรม มีวินัย มีความรับผิดชอบต่อชุมชนและสังคม รวมทั้ง เพื่อให้สอดคล้องกับกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา (Thai Qualifications Framework for Higher

Education, (TQF : HEEd) ซึ่งได้กำหนดผลลัพธ์การเรียนรู้ (Learning outcome) ของการจัดการศึกษาระดับปริญญาตรีของทุกสาขาวิชา ทุกหลักสูตรไว้ 5 ด้าน และด้านที่สำคัญด้านหนึ่งคือ ด้านทักษะการมีคุณธรรมจริยธรรม ดังนั้น หลักสูตรที่เปิดสอนของมหาวิทยาลัยทุกระดับและทุกหลักสูตรได้นำแนวคิดเกี่ยวกับจริยธรรม คุณธรรม ไปเป็นแนวทางในการจัดเนื้อหาและกิจกรรมการเรียนการสอนในหมวดวิชาต่างๆ ทั้งหมดศึกษาทั่วไปและหมวดวิชาชีพโดยเฉพาะอย่างยิ่งในหมวดศึกษาทั่วไป กลุ่มมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ได้จัดรายวิชา การเรียนรู้สู่เป้าหมายชีวิต

ที่เน้นการสร้างคุณธรรมและจริยธรรมให้เกิดขึ้นกับ นักศึกษาระดับปริญญาตรีทุกคน ทุกหลักสูตร และ สำหรับหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต ซึ่งเป็นวิชาชีพ ที่เน้นคุณลักษณะด้านจริยธรรม คุณธรรมและ จรรยาบรรณวิชาชีพ จึงได้มีการปลูกฝังตั้งแต่ราย วิชาการเรียนรู้สู่เป้าหมายชีวิตที่เน้นจิตสำนึกสาธารณะ ให้กับนักศึกษาพยาบาลทุกคน เพราะวิชาชีพการ พยาบาลเป็นวิชาชีพที่ต้องใช้หลักจริยธรรมและ จรรยาบรรณวิชาชีพในการฝึกปฏิบัติวิชาชีพ

จริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพของวิชาชีพ การพยาบาล

ราชบัณฑิตยสถาน (2546) ได้กล่าวว่า จริยธรรม หมายถึง ธรรมที่เป็นข้อปฏิบัติหรือกฎเกณฑ์ ในการประพฤติปฏิบัติในฐานะของวิชาชีพหรือการ กระทำทั้งกาย วาจา ใจที่ดีงาม ที่เป็นประโยชน์ต่อ ตนเอง ผู้อื่น และสังคม ดังนั้นจริยธรรมจึงหมายถึง การประพฤติปฏิบัติดี กระทำดี ทั้งกาย วาจาใจ โดย ใช้กระบวนการไตร่ตรองอย่างมีระบบว่า อะไรผิด อะไรถูก และอะไรควรทำ อะไรไม่ควรทำ สำหรับวิชาชีพ การพยาบาลมีหลักจริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพ เป็นแนวทางในการปฏิบัติวิชาชีพ รวมทั้ง มีแนวทาง ในการตัดสินใจเชิงจริยธรรมและพฤติกรรมจริยธรรม ในการปฏิบัติวิชาชีพ ซึ่งดีลอกเฮอริ (Deloughery, 1995) ได้กำหนดหลักจริยธรรมสำหรับพยาบาลไว้ 4 ประการคือ 1) การเคารพอิสระของปัจเจกบุคคล 2) การยึดมั่นในความยุติธรรม 3) การปฏิบัติงานดีมี คุณภาพ และ 4) การป้องกันอันตรายแก่ผู้ป่วย การสร้างจริยธรรมจึงควรเริ่มจากวิธีการจัดการเรียนการ สอนทางการพยาบาล เนื่องจากวิชาชีพการพยาบาล หมายถึง การให้บริการหรือการช่วยเหลือให้การดูแล ผู้ที่เจ็บป่วยเป็นวิชาชีพที่มีการปฏิบัติเป็นแกนกลาง การศึกษาพยาบาลจึงเป็นการเตรียมพยาบาลที่มีความ

สามารถทั้งในด้านวิชาการตามลักษณะของวิชาชีพ และ ต้องมีความสามารถในการปฏิบัติซึ่งการจัดการเรียน การสอน เพื่อพัฒนาจริยธรรมในวิชาชีพการพยาบาล มีอยู่หลายแนวทาง เช่น มีการสอนในหมวดวิชาการ ศึกษาทั่วไปหรือในหมวดวิชาชีพ ซึ่งยาวลักษณะ บรรจงปรุและคณะ (2537) ได้วิจัยเรื่องการจัดการเรียน การสอนด้านจริยธรรมในหลักสูตรพยาบาลศาสตร บัณฑิตจากสถาบันการศึกษายาบาลที่เปิดสอนระดับ ปริญญาตรีของภาครัฐและเอกชนทั่วประเทศ 43 แห่ง พบว่า ปรัชญาและวัตถุประสงค์ของหลักสูตรพยาบาล ศาสตรบัณฑิต กล่าวถึงจริยธรรมและจรรยาบรรณ วิชาชีพ มีรายวิชาด้านจริยธรรมโดยตรงในหมวดพื้น ฐานวิชาชีพและยังมีการจัดเนื้อหาด้านจริยธรรมใน หมวดวิชาชีพและหมวดวิชาการศึกษาทั่วไป

นอกจากนี้ ศรีเกียรติ อนันต์สวัสดิ์ (2540 : 150) ได้สรุปรายงานวิจัยด้านการเรียนการสอนทาง จริยธรรมในหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต ไว้ว่า ปัญหาการจัดการเรียนการสอนจริยธรรม คือ นักศึกษา ขาดการเตรียมตัวเพื่อเผชิญปัญหาด้านจริยธรรม รูปแบบการเรียนการสอน ควรบูรณาการยึดผู้เรียนเป็น ศูนย์กลาง การเรียนการสอนควรมีการสอดแทรก จริยธรรม เน้นผู้เรียนลงมือปฏิบัติ และพบว่านักศึกษา ที่เรียนแบบ บูรณาการในรายวิชาศึกษาทั่วไป จะมีค่า คะแนนการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมสูงกว่ากลุ่มที่เรียน ตามปกติ

ดังนั้น ในการสร้างหรือการปลูกฝังจริยธรรม คุณธรรมให้เกิดขึ้นกับนักศึกษาพยาบาลจึงควรเริ่มด้วย การสร้างจิตสำนึกสาธารณะหรือจิตสาธารณะหรือจิต อาสาให้กับสังคมหรือส่วนรวม

จิตสำนึกสาธารณะ

การมีจิตสำนึกสาธารณะ หมายถึง ความรู้สึก นึกคิดที่เป็นส่วนรวมหรือการตระหนักรู้และคำนึงถึงการ

วารสารมหาวิทยาลัยคริสเตียน

ปีที่ ๒๐ ฉบับที่ ๓ (กรกฎาคม - กันยายน) ๒๕๕๗

มีส่วนร่วมกัน การทำสิ่งหนึ่งสิ่งใดเพื่อเห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวมร่วมกัน หรือการคำนึงถึงผู้อื่นที่มีความสัมพันธ์ในสังคมเดียวกัน เป็นการแสดงออกเพื่อสังคมส่วนรวม และการบริการชุมชน ดังนั้นอาจกล่าวได้ว่า จิตสำนึกสาธารณะ หมายถึง ความรู้สึกนึกคิดหรือจิตสำนึกตลอดจนคุณธรรม จริยธรรม ซึ่งอยู่ในจิตใจและคุณค่าของการเอาใจใส่ดูแลรักษาสิ่งต่างๆ ที่เป็นของส่วนรวม เช่น การดูแลรักษาสาธารณะสมบัติ ได้แก่ โทรศัพท์สาธารณะ ประปา ไฟฟ้าที่เป็นของส่วนรวม ไม่เบียดเบียนทำลายทรัพยากรและสมบัติส่วนรวมอย่างต่อเนื่อง ไม่เห็นแก่ตัวและไม่เห็นแก่ประโยชน์ส่วนตนและกลุ่มของตนหรือการดูแลรักษาสิ่งแวดล้อมโดยไม่ทิ้งขยะบนถนนสาธารณะหรือในแหล่งน้ำ เป็นต้น หากทุกคน ในสังคมมีจิตสำนึกสาธารณะ รู้จักการเสียสละ มีความร่วมมือในการทำประโยชน์เพื่อส่วนรวมก็จะช่วยลดปัญหาต่างๆ ในสังคม สร้างสรรค์ให้เกิดประโยชน์สุขกับสังคมส่งผลต่อคุณภาพชีวิตที่ดีของประชากร ก่อให้เกิดความเข้มแข็ง เกิดพลังและความมั่นคงของประเทศชาติและท้ายที่สุดจะส่งผลให้โลกทั้งโลกมีความสุข ซึ่งบุคคลจะมีจิตสำนึกสาธารณะได้ต้องประกอบด้วย ความพร้อม หมายถึง พร้อมทั้งด้านความรู้ ทักษะและอุดมการณ์ส่วนตัว พร้อมทั้งจะทำงานเพื่อส่วนรวมด้วยจิตใจที่ยึดผลประโยชน์ส่วนรวมเป็นที่ตั้ง

การสร้างจิตสำนึกสาธารณะให้บุคคลมีความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคมนั้น สิวลี คิริวิไล (2539 : 123) กล่าวว่า การสร้างจิตสำนึกสาธารณะเป็นการสร้างจริยธรรมด้านวินัย ที่เกิดจากภายในของบุคคลในการตระหนักรู้ เห็นความสำคัญมีความพึงพอใจที่จะนำจริยธรรมมาเป็นแนวทางในการประพฤติปฏิบัติ โดยมีพฤติกรรมแสดงออกที่ดีต่อสังคมและส่วนรวม สอดคล้องกับ จันทิรา ธนสงวนวงศ์ (2552) ได้กล่าวว่า จิตสำนึกสาธารณะ เกิดได้ 2 ด้าน คือ

1) การกระทำด้วยตนเอง โดยมีความรับผิดชอบต่อตนเองเพื่อไม่ให้เกิดผลกระทบและเกิดความเสียหายต่อส่วนรวม 2) การมีบทบาทช่วยสังคมในการรักษาประโยชน์ของส่วนรวม เพื่อแก้ปัญหา สร้างสรรค์สังคม ซึ่งถือว่าเป็นความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคม รวมทั้งมีแนวทางการสร้างจิตสำนึกสาธารณะ ดังนี้

1. การสร้างวินัยในตนเอง ตระหนักถึงการมีส่วนร่วมในระบอบประชาธิปไตย รู้ถึงขอบเขตของสิทธิ เสรีภาพ หน้าที่ความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคม
2. ให้ความสำคัญต่อสิ่งแวดล้อม ตระหนักเสมอว่าตนเองคือส่วนหนึ่งของสังคม ต้องมีความรับผิดชอบในการรักษาสิ่งแวดล้อม ซึ่งเป็นเรื่องของส่วนรวมทั้งต่อประเทศชาติและต่อโลก
3. ตระหนักถึงปัญหาและผลกระทบที่เกิดขึ้นกับสังคม ให้ตระหนักว่าปัญหาที่เกิดขึ้นต่อสังคมต้องช่วยกันแก้ไข

4. ยึดหลักธรรมในการดำเนินชีวิต เพราะทุกศาสนาสอนให้คนทำความดี ถ้าปฏิบัติได้ก็จะทำให้ตนเองมีความสุขและก่อให้เกิดประโยชน์ต่อสังคม ทำให้ทุกคนอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข

ดังนั้น การสร้างจิตสำนึกสาธารณะให้กับนักศึกษาพยาบาล จึงควรใช้วิธีการสอนที่จะช่วยให้ผู้เรียน ได้รู้ ได้คิดและให้เห็นเป็นประโยชน์จริงๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการสอนแบบโครงการ

การสอนแบบโครงการ

วิธีการสอนแบบโครงการเป็นการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญเพราะการเรียนรู้แบบโครงการเป็นกระบวนการแสวงหาความรู้หรือการค้นคว้าหาคำตอบในสิ่งที่ผู้เรียนอยากรู้หรือสงสัยฝึกให้ผู้เรียนรู้จักคิด สามารถค้นคว้าและแก้ปัญหาด้วยตนเอง เป็นการพัฒนาความคิดสร้างสรรค์และการทำงานร่วมกับผู้อื่น รวมทั้ง เป็นวิธีการเรียนรู้ที่ผู้เรียน

ได้เลือกศึกษาตามความสนใจของตนเองหรือของกลุ่ม เป็นการตัดสินใจร่วมกัน ทิศนา แชมณี (2551) กล่าวว่า การสอนโดยใช้โครงการเป็นหลักมีลักษณะสำคัญคือ ผู้สอนและผู้เรียนอภิปรายปัญหาพร้อมกัน ผู้เรียนเลือกปัญหาที่สนใจเพื่อทำเป็นโครงการ ผู้สอนให้คำแนะนำที่จำเป็นต่อการทำโครงการ ผู้เรียนร่วมกันศึกษา วางแผนและเขียนโครงการเสนอผู้สอน ผู้เรียนดำเนินงานตามแผนที่ได้รับความเห็นชอบแล้ว ภายใต้การดูแลของผู้สอน ผู้เรียนนำเสนอผลงานเปิดโอกาสให้วิพากษ์วิจารณ์ผลงาน ผู้เรียนปรับปรุงผลงานและเขียนรายงาน นำผลงานแสดงต่อสาธารณะและนำเสนอประสบการณ์ที่ได้ทั้งหมดมาอภิปราย สรุปผลการเรียนรู้และผู้สอนประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียนทั้งในส่วนของผลงานและกระบวนการ ข้อดีของการสอนโดยใช้โครงการเป็นหลัก คือผู้เรียนได้ค้นพบการเรียนรู้ด้วยตนเองช่วยให้เข้าใจและจดจำได้ดี ผู้เรียนได้พัฒนาทักษะการคิดและการเรียนรู้ และผู้เรียนได้ทั้งเนื้อหาและกระบวนการ

การสร้างจิตสำนึกสาธารณะด้วยวิธีการสอนแบบโครงการ

การปลูกฝังการสร้างจิตสำนึกสาธารณะให้กับนักศึกษาพยาบาล โดยผู้สอนได้จัดการเรียนการสอนแบบโครงการให้กับกลุ่มนักศึกษาพยาบาล ชั้นปีที่ 1 ที่ลงทะเบียนเรียนในรายวิชาการเรียนรู้สู่เป้าหมายชีวิต ภาคการศึกษาที่ 2 ปีการศึกษา 2555 จำนวน 109 คน เนื่องจากรายวิชาการเรียนรู้สู่เป้าหมายชีวิตเป็นรายวิชาในหมวดศึกษาทั่วไป กลุ่มมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มีเป้าหมายเพื่อให้นักศึกษาได้เรียนรู้

เกี่ยวกับชีวิต วิธีชีวิต การดำรงชีวิตเพื่อไปสู่เป้าหมายชีวิต ด้วยการมีจริยธรรม คุณธรรม และวินัย สามารถเผชิญปัญหาและแก้ไขปัญหาได้ มีความสามารถในการพัฒนาตนเอง และการพัฒนาความเฉลียวฉลาดทางอารมณ์ของตนเองเพื่อการเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ดังนั้นการปลูกฝังให้นักศึกษาสามารถดำเนินชีวิตไปสู่เป้าหมายของตนเองได้จำเป็นต้องปลูกฝังให้เกิดคุณธรรมด้านความรับผิดชอบต่อชุมชนและสังคม หรือการมีจิตสำนึกสาธารณะหรือจิตอาสา เพราะจิตสำนึกสาธารณะเป็นการปลูกฝังจิตใจให้บุคคลมีความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคม รู้จักการเสียสละและทำประโยชน์เพื่อส่วนรวม อันจะช่วยลดปัญหาและแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นในสังคม ก่อให้เกิดประโยชน์สุขแก่สังคม ช่วยให้สังคมอบอุ่น อยู่ดีมีสุข และนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพชีวิตของบุคคลอย่างยั่งยืนต่อไป การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนรายวิชาการเรียนรู้สู่เป้าหมายชีวิต โดยการมอบหมายงานให้นักศึกษาทำโครงการจิตสำนึกสาธารณะเป็นงานกลุ่มที่จะต้องมีการกระบวนการกลุ่มในการเลือกโครงการที่กลุ่มสนใจ ติดต่อสถานที่ในการจัดทำโครงการ เขียนโครงการเพื่อปรึกษาอาจารย์ที่ปรึกษาดำเนินการตามแผนของโครงการ สรุปผลการดำเนินโครงการพร้อมปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะ นำเสนอผลการดำเนินโครงการพร้อมรายงานและโปสเตอร์โครงการจิตสำนึกสาธารณะในสัปดาห์ที่ 15 ก่อนการสอบปลายภาคการศึกษา นักศึกษาได้นำเสนอผลการจัดโครงการจิตสำนึกสาธารณะ จำนวน 11 กลุ่ม สรุปผลการเรียนรู้โครงการจิตสำนึกสาธารณะ ดังนี้

วารสารมหาวิทยาลัยคริสเตียน

ปีที่ ๒๐ ฉบับที่ ๓ (กรกฎาคม - กันยายน) ๒๕๕๗

1) ชื่อโครงการและสถานที่จัดโครงการ

ลำดับ	ชื่อโครงการ
1	โครงการจิตสำนึกสาธารณะ: รักป่าปลูกป่า ณ บริเวณป่าอะลูง จังหวัดประจวบคีรีขันธ์
2	โครงการจิตสำนึกสาธารณะ: สร้างเสริมสุขภาพดีเพื่อน้อง ณ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กวัดคอนยายหอม
3	โครงการจิตสำนึกสาธารณะ: รักสิ่งแวดล้อม โดยทำความสะอาดห้องเรียนและเก็บขยะในมหาวิทยาลัยและรอบมหาวิทยาลัยคริสเตียน
4	โครงการจิตสำนึกสาธารณะ: ปลูกป่าชายเลนเพิ่มแผ่นดินที่หายไป ณ ศูนย์อนุรักษ์ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งที่ 2 (สมุทรสาคร)
5	โครงการจิตสำนึกสาธารณะ: วัดสวยด้วยมือเรา ณ วัดคอนยายหอม
6	โครงการจิตอาสา: ปลูกพืชสมุนไพรเพื่อสุขภาพ ณ วัดคอนขนาก ตำบลคอนยายหอม อำเภอเมืองนครปฐม จังหวัดนครปฐม
7	โครงการจิตอาสา: ชุมชนนำอยู่คลองสะอาด ณ คลองตำบลคอนยายหอม
8	โครงการจิตอาสา: สมทบทุนซื้อโลงศพที่วัดคอนขนากและมูลนิธิสุขศาลานุเคราะห์
9	โครงการจิตอาสา: จิตอาสาพาน้ำสะอาด ณ วัดคอนยายหอม
10	โครงการจิตอาสา: อนุรักษ์ทรัพยากรป่าชายเลน ณ ค่ายที่ปึงกรรัศมี โชติ จังหวัดสมุทรสงคราม
11	โครงการจิตอาสา: ปลูกฝังการทำนุบำรุงและฟื้นฟูวัดคอนขนาก

2) การดำเนินโครงการจิตสำนึกสาธารณะของนักศึกษาพยาบาล ชั้นปีที่ 1 ทั้ง 11 กลุ่ม มีรายละเอียดดังนี้

กลุ่มที่	สถานที่	วันที่ดำเนินการ	การดำเนินโครงการ (กิจกรรม)
1	ป่าอะดุง จังหวัดประจวบคีรีขันธ์	10 ธันวาคม 2555	- ปลูกป่าทดแทนโดยปลูกต้นก้ามปู
2	ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กวัดคอนชายหอม อำเภอเมืองนครปฐม จังหวัดนครปฐม	20 ธันวาคม 2555	- ให้ความรู้เรื่องการแปรงฟันและ การล้างมือถูกวิธี - บริจาคแปรงสีฟัน ยาสีฟัน สบู่ และ เจลล้างมือ
3	มหาวิทยาลัยคริสเตียน อำเภอเมือง นครปฐม จังหวัดนครปฐม	20 ธันวาคม 2555	- ทำความสะอาดห้องเรียน ห้องน้ำ ของมหาวิทยาลัย - กวาดหยากไย่ตามระเบียงของ มหาวิทยาลัย - เก็บขยะบริเวณหอพักภายใน มหาวิทยาลัย และบริเวณโดยรอบ มหาวิทยาลัย
4	ศูนย์อนุรักษ์ทรัพยากรทางทะเลและ ชายฝั่งที่ 2 จังหวัดสมุทรสาคร	20 พฤศจิกายน 2555	- ปลูกป่าชายเลน
5	วัดดอนขนกาด ตำบลคอนชายหอม อำเภอเมืองนครปฐม จังหวัดนครปฐม	10 ธันวาคม 2555	- กวาดใบไม้บริเวณลานวัด - เก็บขยะที่ไม่ย่อยสลายใส่ถุงดำ - เผาเศษใบไม้และขยะ
6	วัดดอนขนกาด ตำบลคอนชายหอม อำเภอเมืองนครปฐม จังหวัดนครปฐม	7 ธันวาคม 2555	- เตรียมแปลงปลูกพืชสมุนไพร - ทำป้ายชื่อพืชสมุนไพรแต่ละชนิด - ปลูกพืชสมุนไพรเพื่อสุขภาพ
7	คลองตำบลคอนชายหอม อำเภอเมือง นครปฐม จังหวัดนครปฐม	27 พฤศจิกายน 2555	- เก็บขยะบริเวณคลองตำบล คอนชายหอม
8	วัดดอนขนกาดและมูลนิธิสุขศาลานุ เคราะห์	7 มกราคม 2556	- บริจาคเงินซื้อโลงศพให้แก่ศพ ไร้ญาติและผู้เสียชีวิตขาดแคลน ทุนทรัพย์
9	วัดดอนขนกาด ตำบลคอนชายหอม อำเภอเมืองนครปฐม จังหวัดนครปฐม	24 ธันวาคม 2555	- ทำความสะอาดห้องน้ำภายในวัด - ถวายสังฆทาน
10	ค่ายที่ปึงกรวิชัยดิ จังหวัด สมุทรสงคราม	2 มกราคม 2556	- ปลูกป่าชายเลน
11	วัดดอนขนกาด ตำบลคอนชายหอม อำเภอเมืองนครปฐม จังหวัดนครปฐม	9 มกราคม 2556	- ทำความสะอาดห้องน้ำ - กวาดลานวัด

วารสารมหาวิทยาลัยคริสเตียน

ปีที่ ๒๐ ฉบับที่ ๓ (กรกฎาคม - กันยายน) ๒๕๕๗

3) การประเมินผลการสอนรายวิชาการเรียนรู้สู่เป้าหมายชีวิต มีผู้เรียนจำนวน 94 คน ประเมินผลการเรียนการสอน ดังนี้ เนื้อหารายวิชา วิธีการสอน อาจารย์ผู้สอน และสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ อยู่ในระดับดีมาก มีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 4.63, 4.65, 4.69, และ 4.67 ตามลำดับ

4) การวัดผลการเรียนรู้รายวิชาการเรียนรู้สู่เป้าหมายชีวิต มีนักศึกษาลงทะเบียนเรียน จำนวน 109 คน มีผลการวัดผลการเรียนรู้ดังนี้ นักศึกษาได้เกรด A, B+, B, C+, C, D จำนวน 6 คน 15 คน 23 คน 28 คน 26 คน 5 คน และ 6 คน ตามลำดับ

5) ผลการเรียนรู้ด้วยวิธีการสอนแบบโครงการของนักศึกษา สาขาวิชาพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัย คริสเตียน พบว่า ผู้เรียนได้เกิดการเรียนรู้ที่สำคัญ คือการเรียนรู้ความสามัคคีของกลุ่ม ร้อยละ 73.39 (80 คน) เรียนรู้การได้ช่วยเหลือและทำประโยชน์ให้กับผู้อื่นและสังคม ร้อยละ 55 (60 คน) จิตเป็นสุขรู้สึกตนเองมีคุณค่าและมีความภาคภูมิใจ ร้อยละ 27.52 (30 คน) เรียนรู้การทำหน้าที่โดยไม่หวังผลตอบแทน ร้อยละ 24.73 (27 คน) เรียนรู้การบริหารจัดการ การแก้ไขปัญหาและการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในกลุ่ม ร้อยละ 24.77 (27 คน) เรียนรู้คุณค่าและประโยชน์ของโครงการ ร้อยละ 22.93 (25 คน) เรียนรู้การรับผิดชอบ การเสียสละเพื่อสังคม ร้อยละ 20.18 (22 คน) เรียนรู้ความสำคัญของคำจำกัดจำนิกสาธาณะ ร้อยละ 20.18 (22 คน) และเรียนรู้การเข้าใจผู้อื่นและการอยู่ร่วมกันเพื่อสังคม ร้อยละ 13.76 (15 คน)

สรุปผลการเรียนรู้โครงการจิตสำนึกสาธารณะของนักศึกษาพยาบาล มหาวิทยาลัยคริสเตียน

การจัดการเรียนการสอนนักศึกษาพยาบาล เพื่อสร้างจิตสำนึกสาธารณะโดยใช้วิธีการสอนแบบโครงการในรายวิชาการเรียนรู้สู่เป้าหมายชีวิต นักศึกษาได้ประเมินผลการเรียนการสอนมีค่าระดับคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 4.66 (จาก 5 คะแนน) อยู่ในระดับดีมาก รวมทั้งได้เสนอข้อคิดเห็นเกี่ยวกับการเรียนรู้จิตสำนึกสาธารณะด้วยวิธีการสอนแบบโครงการสรุปได้ดังนี้ นักศึกษาได้เรียนรู้ความสามัคคีของกลุ่ม เรียนรู้การได้ช่วยเหลือและการทำประโยชน์ให้กับผู้อื่นและสังคม จิตเป็นสุข รู้สึกตนเองมีคุณค่าและมีความภาคภูมิใจ ได้เรียนรู้การทำหน้าที่โดยไม่หวังผลตอบแทน ได้เรียนรู้การบริหารจัดการแก้ไขปัญหาและการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในกลุ่ม ได้เรียนรู้การจัดการแก้ไขปัญหาและการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในกลุ่ม ได้เรียนรู้การรับผิดชอบและการเสียสละเพื่อสังคม ได้เรียนรู้ความสำคัญของการอยู่ร่วมกันเพื่อสังคม ดังนั้น การสร้างจิตสำนึกสาธารณะสำหรับนักศึกษาพยาบาลด้วยวิธีการสอนแบบโครงการ จะเป็นวิธีการสอนที่มีประสิทธิผลและประสิทธิภาพวิธีหนึ่งในการสอนระดับอุดมศึกษาโดยเฉพาะนักศึกษาสาขาวิชาพยาบาลศาสตร์เพื่อปลูกฝังคุณลักษณะของวิชาชีพในด้านการเสียสละให้เกิดขึ้นกับนักศึกษาพยาบาลและเป็นการปลูกฝังจรรยาบรรณวิชาชีพการพยาบาลที่มีคุณค่าและเป็นประโยชน์ต่อสังคมอย่างยั่งยืน

บรรณานุกรม

- กัลยากร วรกุลลัญญานีย์. (2551). รายงานวิจัย เรื่อง การรับรู้พฤติกรรมที่มีต่อจิตสำนึกสาธารณะและการสื่อสารการตลาดที่มีประสิทธิผลต่อการมีส่วนร่วมในกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับจิตสำนึกสาธารณะของเยาวชน. กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- จันทิรา ธนสงวนวงศ์. (2552). แนวทางการสร้างจิตสาธารณะ. [ออนไลน์]. สืบค้นเมื่อ 15 กรกฎาคม 2555, จาก <http://www.edu.e-rech.ac.th/mace/s301/unit0.shtml>.

- ชัยวัฒน์ สุทธิรัตน์. (2552). *สอนเด็กให้มีจิตสาธารณะ*. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์วีพรินท์.
- ทีศนา เขมณี. (2551). *ศาสตร์การสอน : องค์ความรู้เพื่อการจัดการกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ*. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- นวรินทร์ ตาก้อนทอง. (2550). *จิตสาธารณะ คุณลักษณะของเด็กไทยที่พึงประสงค์*. [ออนไลน์]. สืบค้นเมื่อวันที่ 24 พฤษภาคม 2554. จาก <http://www.ireo.bu.ac.th/moral.doc>.
- เยาวลักษณ์ บรรจงปุระ และคณะ. (2537). *การจัดการเรียนการสอนด้านจริยธรรมในหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต*. วารสารพยาบาล มหาวิทยาลัยบูรพา. 3(1) : 25-27.
- ราชบัณฑิตยสถาน. (2546). *พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542*. กรุงเทพฯ : นานมีบุ๊คส์พับบลิเคชั่น.
- ลัดดา ภูเกียรติ. (2544). *โครงการเพื่อการเรียนรู้ : หลักการและแนวทางการจัดกิจกรรม*. กรุงเทพฯ : คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย .
- วัฒนาพร ระงับทุกข์. (2545). *เทคนิคและกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ*. กรุงเทพฯ : พริกหวานกราฟิก.
- ศรีเกียรติ อนันต์สวัสดิ์. (2540). *การพัฒนารูปแบบการสอนบูรณาการเพื่อส่งเสริมจริยธรรม*. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาอุดมศึกษา. บัณฑิตวิทยาลัย. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สิวลี ศิริวิไล. (2539). *จริยศาสตร์สำหรับพยาบาล*. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- Delougherg.G. (1995). *Designing new ideas Nursing in the '90 & beyond*. *Nursing Management*, 21(2) : 7-8.

